

СТАНОВИЩЕ

от доц. Цветелина Орешкова, доктор, ИБИР-БАН

Относно: дисертационен труд на задочен докторант Камелия Винкетова Петкова от секция „Молекулярна имунология”, ИБИР-БАН на тема „**Експресия и регулация на CD83 в децидуални стромални клетки в ранна бременност при човек**” за присъждане на образователна и научна степен „**Доктор**” в научна специалност „Имунология” с шифър 01.06.23

Значението на проблема Според данни на световната здравна организация над 10% от жените в репродуктивна възраст страдат от безплодие, явление с неравномерно разпределение в различните географски райони на земята. В продължение на десетилетия Европа е засегната от демографски срив, дължащ се отчасти и на увеличаващо се човешко безплодие, което се дефинира като заболяване на репродуктивната система. Често причините за проявата на субфертилитет се намират извън границата на диагностичните възможности на съвременната медицина, поради все още непълно фундаментално знание за физиологични процеси в репродукцията. Тук в тази дисертация се разглежда значението на протеина - CD83, който по същество проявява ендокринна зависимост на експресия в човешки ендометриални стромални клетки от имплантационната ниша и възможност за контрол на имунния отговор.

Оценка на дисертационния труд Настоящата дисертацията представлява крайния резултат от задълбочения и упорит труд на докторант Камелия Винкетова, благодарение на нейните лични качества, изминатия път със стремеж към усъвършенстване и желание за принос и полезност към темата.

Общо описание Дисертационният труд е със стандартно организирана структура, с всички задължителни раздели и използва литература от 215 източника на английски език. Приложени са общо 6 таблици и 28 фигури, от които 22 фигури на оригинални резултати, 4 илюстративни схеми, създадени от докторантката и 2 фигури от публикации на други работни колективи, които са надлежно реферирани.

Познаване на проблема проличава от съответствието на краткия и фокусиран „Литературен обзор”, който без излишни отклонения обхваща принципните характеристики и взаимоотношения на разгледаните в дисертацията клетъчни типове. В подкрепа на отличната осведоменост и боравене със специфичното знание в областта на репродуктивната имунология са и написаните от Камелия Винкетова критични анализи и дискусии на получените резултати.

Методология на изследването За изработването на настоящата работа Камелия Винкетова детайлно и прецизно усвои и използва голям набор от клетъчни, молекулярно-биологични и имунологични лабораторни техники, които тя приложи върху клетъчни култури, получени от пациентски материал. В групите на изследване са включени достатъчен брой линии за постигане на достоверност на наблюдаваните ефекти и възможност за интерпретиране и формулиране на изводи и заключения. Използвани са подходящи контролни групи и специализирани програми за анализ.

Резултати и приноси от работата Представените резултати обхватно изследват някои свойства, отнасящи се до експресията на новооткритата в ДСК имунорегулаторна CD83 молекула. Резултатите са организирани в логична последователност и подробно, задълбочено и изчерпателно засягат темите на имуногенните свойства на ДСК, регулацията на CD83 при хормонална диференциация на ДСК и при алогенни взаимодействия с произлизащи от плацентата хориокарциномни клетъчни линии. Изясняването на всеки един индивидуален въпрос Камелия постига чрез илюстративно онагледяване със схеми на експерименталните постановки, подробно и систематично обсъждане и логично обосновани заключения. С написването на отделен раздел „Дискусия“ тя постига цялостно консолидиране на материала от дисертацията си, като го допълва с по-широко аналитично и критично разискване на получените собствени резултати в паралел на известните от литературата данни. Като резултат от прецизен и добре обмислен анализ на получените резултати, Камелия формулира 5 оригинални приноса с перспективна академична и приложна полза за научната практика.

По темата на дисертацията са представени две научни публикации на английски език в международни списания с open access, в които дисертантката е първи автор. До настоящия момент, постиженията от нейната работата са реферирани в 12 международни източника според базата данни на GoogleScholar. Камелия Винкетова активно участва в събития за разпространение на собствените си резултати, които съобщава под формата на 6 постера и един кратък доклад на общо 4 международни и 2 национални форуми.

Авторефератът репрезентативно представя работното съдържание на дисертацията и включва преобладаващата и съществена част от резултатите.

Кредитна система Камелия е преизпълнила задължителната образователна програма в съответствие с критериите на Центъра за обучение към БАН със събрани общо 507, надхвърляйки изискуемите 250 кредита.

Заключение: Настоящата дисертация представлява оригинална, добре структурирана, задълбочена и завършена тема от фундаментално-биологично естество, засягаща процесите на децидуализация в имплантационната ниша

при човек. Цялостното извършване на този труд, започвайки от най-малките лабораторни детайли и достигайки до формулирането на научното обобщение на резултатите и тяхното разпространение послужи като основа за придобиване на знания и изграждане на професионални умения за самостоятелна научно-изследователска работа на докторант Камелия Винкетова. През годините тя изгради реална преценка за експериментаторска целесъобразност, изгради умение да анализира и критично да тълкува собствени и литературни данни, винаги проявява отлична колаборативност за работа в екип, усъвършенства личностни качества, като например, дисциплинираност и отговорност за спазване на срокове. Накрая бих искала да заявя, че обемът и качеството на труда отговарят на изискванията на ЗРНСРБ и правилниците за неговото приложение, затова убедено препоръчвам на членовете на научното жури да гласуват **ЗА** присъждане на научно-образователна степен **Доктор** на докторант Камелия Винкетова Петкова.

17.11.2017 г.
гр. София

Изготвил становището:
(доц. Цветелина Орешкова)

